

FAQ ANEB ČASTO KLADENÉ OTÁZKY PAVEL ZEMČÍK

MÁME NEJEN TRADICI
A KULTURU, ALE I SÍLU A VŮLI
SPOLEČNĚ TVOŘIT BUDOUCNOST.
UKAŽME TO SVĚTU!

Proč kandidujete („proč zrovna já“)?

Kandiduji, protože mi na VUT záleží. Jsem hluboce přesvědčený, že člověk v čele VUT musí být zkušený ve vedení akademického pracoviště, se zkušeností ve výuce i v přípravě nových studijních programů. Musí mít mezinárodní zkušenosti ve studiu, výuce a zejména ve tvůrčí činnosti nebo výzkumu. Za nutnou považují schopnost dlouhodobě nekonfliktně vycházet s lidmi. Také musí být respektovaný a v pozici jednat „rovnoprávně“. Myslím, že tuto kvalifikaci mám.

Jak to máte s funkcí děkana FIT?

Na FIT jsem ve funkci děkana a moje funkční období končí 15. 1. 2024. Pokud bych byl zvolen, musel bych na funkci děkana rezignovat. I proto je mi líto, že osobnosti, které na VUT jsou a z nichž řada je pro funkci rektora kvalifikována, do volby „nešly“. Protože jsem doufal, že se takoví akademici objeví, váhal jsem s žádostí o nominaci do volby na kandidáta na jmenování rektorem. Tu jsem nakonec začátkem září Akademickému senátu FIT VUT poslal, protože jsem cítil svou kandidaturu na rektora jako povinnost k VUT.

Myslíte, že znáte VUT a jeho chod dost dokonale?

Ne, to nemyslím a úplně detailní znalost provozu VUT nemám. Na VUT jsem ale strávil celkem 35 let. Z toho jsem byl 8 let ve funkci proděkana a skoro 6 ve funkci děkana. Znalost VUT jako instituce tedy nejen mám, ale po celou dobu studia i práce na VUT jsem se snažil přispět k dobrému jménu VUT. Ze své zkušenosti z rad a komisí mimo VUT, ale i z mezinárodní pracovní zkušenosti ze školství, mám znalosti také o tom, jak by univerzita fungovat měla. No a na provoz VUT máme přece kvalifikované odborníky.

Jak jste složil tým?

Tým je složen z lidí, kteří rozumí práci, na kterou jsem si je vybral. Snažil jsem se vybrat tým kvalifikovaný, zkušený, bezúhonný, lidský a také takový, který by dobře reprezentoval VUT i fakulty a součásti VUT, i když zastoupení nelze pokrýt ze 100%.

Jste spíše revolucionář nebo zastánce evoluce?

Svým založením jsem spíše zastánce evoluce a nehodlám dělat radikální změny. Navíc mám za to, že lidé, kteří na VUT pracují, VUT tvoří a ve velké většině pracují dobře a jsou loajální k VUT. Takových lidí si vážím. Jsem známý tím, že jsem otevřený diskuzi a rád vyposlechnu odlišné názory. I moje dosavadní zkušenosti děkana říkají, že je potřeba využít všech schopností lidí ve prospěch VUT, dát lidem motivaci, ne dělat ukvapené kroky.

Jaký je váš vztah k lidem, kteří vás nepodporují v kandidatuře?

Beru je jako lidi s názorem, třeba jiným, než by se mi líbilo, ale o tom je přece akademická diskuse a jen lidé s odlišným názorem ji mohou vést. Lidi na VUT beru jako kolegy, se kterými mám přátelský vztah, nebo jako kolegy, se kterými mám vztah korektní pracovní. Nikoho neprotěžuji a pokud někdo udělá krok, který mě poškodí, nemstím se, to považuji za hloupost. Jen si, samozřejmě, „příště dám pozor“. Člověk, který považuje někoho z kolegů za nepřítele, protože má jiný názor, vlastně trpí sám. Já si lidí na VUT vážím, myslím, že lidé „tvoří VUT“, a budu usilovat o dobrou atmosféru na VUT.

Co na současném vedení chválíte a co kritizujete?

Současné vedení jistě dělalo „co mohlo“, a za to jeho členům patří dík. Řada věcí se povedla výborně, bylo jich hodně a jsem tomu rád, něco se povedlo méně nebo vyvinulo špatně. Naší úlohou je pracovat pro VUT „ze všech sil“ a vím, že některé věci se dají dělat jinak a lépe. V tom, co bylo dobré, pokračujeme. Na tom, co tak dobré nebylo, je potřeba zapracovat. Kritizuje se snadno, ale hůře se věci dělají. Přesto mi připadá docela úsměvné, když se někteří ze členů současného vedení proti němu najednou vymezují, stavějí se k němu kriticky a říkají, že věci budou dělat jinak. To už přece dávno mohli.

Co vy a firmy?

Mám účast, většinou spíše formální, v několika firmách (právnických osobách). Aktivní jsem ve firmě CAMEA Group, a.s., kterou i spoluvlastním (ta vlastní i CAMEA, spol. s r. o.) a kde trávím jednotky hodin týdně. Neomezilo mě to ve výkonu funkce děkana a neomezí ani v případné funkci rektora.

Jak to máte s rodinou?

Žijeme s manželkou v harmonickém manželství a s našimi třemi dětmi, Tomášem, Martinem a Táňou, žijeme stále ve společné domácnosti. Zanedlouho oslavíme 30. výročí našeho sňatku.

Co myslíte tím dobrým pracovníkem VUT?

To záleží na druhu práce. Technicko-hospodářští pracovníci mají mít jiné parametry než výzkumní a tvůrčí pracovníci a záleží na pracovišti a jeho charakteru. Každé pracoviště by mělo mít „standard“. Samozřejmě by tento standard měli splňovat i funkcionáři, členové komisí a rad, aby se nestalo, že po někom budou chtít výsledky nebo parametry, které sami nemají.

Jak si představujete perspektivu dobrých pracovníků?

Skutečně dobrý pracovník, který se na VUT osvědčil, by měl mít perspektivu a možnost rozvoje. Nutnou podmínkou je možnost získat permanentní místo se smlouvou na dobu neurčitou bez ohledu na jeho momentální zdroj financování. Někdy to lze zajistit přímo změnou smlouvy, někde to znamená vypsát otevřené výběrové řízení, kdy se pracovnice/pracovník může ucházet o místo tvůrčího/výzkumného nebo akademického pracovníka (pokud učí). Samozřejmostí je skutečně otevřené výběrové řízení a pokud pracovník uspěje, má dostat, přinejmenším v dohledné době, smlouvu na dobu neurčitou. Že to je pro zaměstnavatele riziko? To je. Ale to, že jinak takový člověk časem z VUT odejde, to je mnohem větší riziko.

Jak chcete podpořit habilitační a disertační práce?

Pracovníky musíme motivovat k získání docentur a profesur, a to osobním příkladem, radou i zdravým „poštuchováním“. Je však třeba také zařídit dobré podmínky pro tvůrčí činnost, stabilní práci a také možnost tvůrčího volna (sabatiklu), která je poměrně málo využívána. O to se zasadím a co půjde, zajistím přímo. Podporou pro habilitace a profesury je také dobrá pověst a „prestiž“ docentů a profesorů VUT, za kterou se budu „bít“. Samozřejmostí je také to, že musíme být sice nároční, ale nesmíme uplatňovat politiku „vytahování žebříků“. To také předpokládá, aby v komisích byli morální lidé s dobrým tvůrčím profilem.

Jak chcete optimalizovat publikační činnost a vykazování tvůrčí činnosti?

Publikační a tvůrčí činnost na VUT není dosud příliš dobře koordinována a vysoké procento publikací je v časopisech sice s „impakt faktorem“, ale patřících do třetího a čtvrtého kvartilu (Q3 a Q4) hodnocení, případně patřících do „predátorských časopisů“. To nás jako VUT poškozuje a je třeba to změnit. Publikace potřebujeme přednostně do časopisů prvního decilu, případně prvních dvou kvartilů (D1, Q1, nebo Q2), i když samozřejmě existují zdůvodněné výjimky. Potřebujeme tedy naše publikační výstupy „lépe umisťovat“, a pokud to nejde nebo to není vhodné, měli bychom znát důvod. K tomu samozřejmě potřebujeme i analýzu existujících časopisů a doporučení pro autory článků.

Jak získávat nové talenty z řad studentů?

Nejlepší studenti chtějí studovat na nejlepších školách. Potřebujeme udržet pozici špičkové univerzity a podpořit zájem talentovaných potenciálních studentů vhodnou propagací, a to i v zahraničí. Potřebujeme široce oslovovat a získávat pro studium na VUT zájemce, ale tak, abychom přijímali jen ty, kteří splní vstupní kritéria a budou schopní plnohodnotně studovat, a to stejně u studentů tuzemských i u zahraničních. O takové studenty máme zájem bez ohledu na to, zda budou studovat bezplatně nebo to budou „samoplátcí“. Úspěšně studující studenty podpoříme, dejme jim stipendium, případně úlevy na školném, ty nejlepší podpoříme individuálně.

Jak konkrétně chcete podpořit tvořivost studentů?

Studenti potřebují pro svou tvořivou činnost nápad, odborné vedení, prostor a finanční prostředky. Nápady mají, to ostatní jim poskytněme a myslím, že brzy uvidíme výsledky. A pokud z toho snažení vznikne věcný výstup, ukažme ho veřejně, pokud třeba studentský startup, pojďme ho podpořit také. Na fakultě jsme to před časem začali dělat a už máme první výsledky. Uspořádejme pro studenty soutěže v tvořivosti o ceny, i finanční, a poskytněme studentům granty například na materiál.

Jak si představujete zlepšení obrazu a vlivu VUT?

VUT je třeba ve větší míře (v ještě větší míře než dosud) dostat do médií, na sociální sítě a veřejnosti předvést výsledky a úspěchy („success stories“). Ty musíme uvnitř VUT aktivně vyhledávat. Nesmíme čekat, že se s nimi zaměstnanci nebo studenti přihlásí sami. Ne všichni mají „potřebu“ nebo pracovní kapacitu, aby svou vlastní práci propagovali, ale ta si to často zaslouží a má to zajistit VUT. Současně také musíme do médií dostat informace o našich postojích k aktuálním otázkám společnosti (globální oteplování, elektromobilita, nové materiály, umělá inteligence, „green deal“), nabízet vyjádření našich odborníků i funkcionářů a veřejnosti přinášet informace s vysokou kvalitací, technickou erudicí, racionální a ověřenými daty, ale i zajímavou formou.

Jak chcete podpořit studenty doktorandy?

Studenti doktorandi jsou vysoce kvalifikovaní odborníci, kteří se rozhodli pro studium přesto, že by našli rychlé a dobré uplatnění v praxi, a to i finančně dobře ohodnocené. Tak se k nim musíme i chovat. Pojdme jim dát dobré pracovní podmínky, aby se mohli plně věnovat své výzkumné práci a nemuseli si na živobytí vydělávat jinde. Zapojme je do zajímavých projektů a tvůrčí činnosti, ohodnoťme je i finančně, aby se mohli soustředit na studium. Je možné, že od příštího školního roku budou v tomto směru i jiná pravidla z MŠMT. Na fakultě doktorandům, pokud plní studijní povinnosti, už druhým rokem zajišťujeme příjmy na úrovni průměrné mzdy v zemi, tedy i nad rámec toho, co bude žádat MŠMT. Začíná to mít dobré výsledky.

Kde mají být prostory pro studenty, kde je vzít a na co by měly být?

Ze zkušeností, i těch ze zahraničí, vím, že studentské prostory jsou důležité, usnadňují komunikaci mezi studenty a jejich „síťování“, což je významná přidaná hodnota studia. Udělám maximum pro to, aby vlastní zázemí měli. Podle mých informací by rádi měli nějaké centrální prostory, nejlépe v lokalitě Pod Palackého vrchem, právě pro spolkovou činnost, na provoz klubů, pravděpodobně i pro činnosti typu „agentura/poradenství studenti studentům“, dále by studenti uvítali drobné skladovací prostory. Takové prostory zatím nejsou k dispozici v lokalitě Pod Palackého vrchem, ale budu na tom pracovat, případně najdeme náhradní lokalitu. Studenti mají zájem i o prostory na fakultách/součástech pro klubovou a tvůrčí činnost, což bych rád podpořil například úlevami financování. Prostory pro tvořivost, ale i odpočinek a přípravu na fakultách/součástech, by se studentům dost hodily.

Co výuka v anglickém jazyce?

Výuka v anglickém jazyce (případně i v jiných jazycích, bude-li to vhodné) pro studenty jinak studující v češtině je, podle mého názoru, důležitým doplňkem předmětů vyučovaných česky. Pro takovou výuku můžeme navíc využít zahraniční odborníky, kteří v Brně žijí, případně i těch, kteří přijíždějí na návštěvu. Podle mé zkušenosti předměty vyučované v cizím jazyce studenti obecně vítají, často se v nich rádi setkávají i se studenty ze zahraničí, ale současně platí, že ne všichni jsou schopní takové předměty plnohodnotně absolvovat. Studium v češtině tedy je, a má být, „základ“ a výukou v cizích jazycích, zejména v angličtině, ho doplníme tak, aby studenti, kteří v cizím jazyce studovat chtějí, třeba i ve velké části svého studia, měli tu možnost.

Jaký máte přístup k internacionalizaci?

Internationalizace je velmi důležitá. Považuji ji za zásadní zdroj znalostí, kultury a tolerance v současnosti a zejména v globalizované budoucnosti. Pokud chceme být špičkovou univerzitou, musíme podporovat mezinárodní integraci VUT. Nejde jenom o výměnu studentů, učitelů a dalších zaměstnanců, ale také o mezinárodní výzkumné projekty. Bez nich bychom se postupně zařadili mezi regionální univerzity. Budujme především „přirozenou internacionalizaci“ v tom smyslu, že lidé ze zahraničí naši univerzitu budou oceňovat, budou k nám rádi jezdit, studovat u nás, pracovat s námi a sdílet svoje znalosti a zkušenosti. Například „nabírání zahraničních studentů“ je také internacionalizace, ale samo o sobě nestačí.

Jak hodnotíte současnou „pozici VUT“, chcete ji změnit?

VUT považuji za špičkovou technickou univerzitu. Protože mi na VUT záleží a jsem jeho součástí už dlouho, moje hodnocení nemůže být objektivní. Sleduji tedy také hodnocení, které přichází z našeho okolí. V hodnocení škol v rámci ČR dnes VUT, podle mého názoru, není na místě, které by si zasloužilo. Na tom musíme pracovat diplomaticky, zejména jednáním o kritériích hodnocení, která dnes nezachycují silné stránky VUT, ale i optimalizací způsobu prezentace a publikace výsledků VUT. V mezinárodních žebříčkách si VUT stojí poměrně dobře, ale i zde je prostor pro zlepšení a musíme se soustředit na ta kritéria hodnocení, která můžeme dobře ovlivnit (i taková existují, například počet učitelů na studenta). Je také zřejmé, že VUT si svou špičkovou pozici udrží jen tehdy, když nás budou zastupovat kvalifikovaní lidé a když budeme mít objektivně vynikající výsledky, jen tak totiž budeme mít dobré vyjednávací podmínky. Pojďme na tom pracovat.

Jak budete přistupovat ke zpětné vazbě od studentů?

Zpětná vazba, zejména od studentů, je důležitou součástí kultivace univerzity. Musíme ji brát vážně a zodpovědně a vzít si z ní poučení. Proto musíme udržovat takové prostředí, aby studenti zpětnou vazbu poskytovat mohli, poskytovali ji objektivně a také bez obav, tedy v případě potřeby i anonymně. Pokud se týká zpětné vazby a komentářů k výuce, měli by mít studenti, ale i učitelé, možnost své komentáře v rámci akademické obce zveřejnit způsobem, který je právně v pořádku a který by neměl poškozovat VUT v očích veřejnosti. Ale nejen to, studenti i učitelé by měli mít možnost připomínky patřičně spolu projednat a tím zpětnou vazbu skutečně využít.

Jak chcete využít unikátní strukturu VUT?

Na VUT máme technicky zaměřené fakulty a součásti, ovšem také fakulty a součásti zaměřené na jiný druh aktivit, na tvůrčí aktivity, například na FA a FAVU, na aktivity ekonomické a manažerské na FP, ale i další, například na CESA. Vzájemně si máme co nabídnout a tento potenciál synergie bychom měli využít ve společných studijních programech a projektech. To předpokládá zlepšení komunikace mezi fakultami a součástmi jak na úrovni jejich vedení, tak i na neformální pracovní úrovni, a o to bych se rád zasadil. Kromě toho taková spolupráce souvisí i se způsobem hodnocení tvůrčí činnosti na VUT, které by mělo dobře zohledňovat vzájemně odlišný charakter jednotlivých fakult a součástí, ale i charakter děl, která vznikají při jejich spolupráci. Další rozšiřování spolupráce mezi pracovišti VUT budu určitě podporovat.

Co IS VUT?

Na informační systém VUT je třeba se dívat z hlediska technického a z hlediska organizace prací na něm. Po technické stránce byl informační systém dlouho na chvostu zájmu VUT a vyvíjel se dosti nekonceptně. To se sice v posledních letech změnilo, ale věřte, že se jedná o “běh na dlouhou trať” a i když nějaké výsledky, například nové funkce na webu, vidíme, musíme na zlepšení pracovat dlouhodobě. Pokud se týká organizace prací na informačním systému, na tom musíme ihned zapracovat a musíme se zasadit o to, aby požadavky na informační systém byly rychle analyzovány, a pokud jsou jednoduché, taky rychle zpracovány. Zkrátka musíme dát různým požadavkům různé priority. Kromě toho musíme společně zajistit, aby požadavky na funkce informačního systému byly formulovány jasně a aby se kolegové při jejich implementaci mohli rychle orientovat. Pokud to nepomůže, bude třeba práce zintenzivnit, což by ovšem, přiznejme si, stálo i nějaké finance.

Kdybyste se rozhodoval dnes, šel byste studovat na VUT?

Rozhodně bych na VUT šel studovat znovu. Kromě důvodů, které mě ke studiu přiměly v roce 1984, kdy jsem začínal studovat, tedy kvalitní výuka, dobré vybavení a špičkoví odborníci, bych dnes měl i další důvody. Byla by to výborná možnost zaměstnání po absolvování školy, perspektiva celoživotního dobrého uplatnění, ale i možnost mezinárodní studentské výměny a možnost zapojení do špičkového výzkumu. A samozřejmě bych využil výborného stravování a širokých možností sportování, které dnes VUT studentům nabízí.